

Előfizetési árak
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 5 kr.
 Hirdetések másoktól árak szerint.
 A lap megjelenik minden ocsa
 törtétkön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 Kizárólag: Arpad-ut 20.
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A züllésnek indult ipartestület.

Ujpest, július hó 13-án.

Ujpestnek ipartestülete ugylátszik csakugyan ama bizonyos kéve sorsára jut amely széthullott, s amelynek az egyes szálaait széjjeláordta a szél.

Az ipartestületnek egy tekintélyes része ugyanis küldöttségileg tisztelgett a községünkben időző dr. Heyder szolgabirónál s előadta azon kívánságát, hogy külön ipartársulatot óhajt alakítani, miután a mostani ipartestület elnöksége, előjárósága s biztossága nem az iparosok érdekeivel, hanem személyes, községi és pártpolitikai ügyekkel foglalkozik s ebben az irányban már annyira elfajult, hogy még az inasok felvételénél és perpatvarkodásánál is a személyes, a községi s a pártpolitika az irányadó és a döntő.

A járás szolgabirája kijelentette, hogy dolgozzák ki s terjesszék föl alapszabályaikat és semmi sem fogja megakadályozni társulattá alakulásukat.

E küldöttség, az ujpesti czipészeknek volt a küldöttsége.

Ennek a küldöttségnek a fellépése és kívánsága, annak volt fényes bizonyítéka, hogy tökéletesen igazunk volt ma egy éve, amidőn azt irtuk, hogy az ujpesti ipartestület bensejét a szuféreg rágja, de bizonyítja azt is, hogy az ujpesti ipartestület züllésnek indult, mert az oly testület, amelyben a tagoknak olyan tekintélyes száma, mint amilyen

az ujpesti czipészeké, akik számra nézve 140-en vannak, nem találják meg az otthonukat s érdekeiknek védelmére, ha áldozatok árán is, de külön társulattal alakítanak, az olyan testület, a lejőnek már azon fokára jutott, amely lejőn azt feltartóztatni alig lehet, vagy legalább emberi erőt felülmúló feladat.

Az ipartestület alapszabályainak második szakaszában nagyon szépen el van mondva az ipartestület célja, amely a következőleg hangzik: „A testületi tagok közt a rendet és az egyetértést fenntartani: az iparhatóságoknak az iparosok közt fenntartandó rendre irányuló működését támogatni, az iparosok érdekeit előmozdítani és őket haladásra serkenteni.”

Milyen nagyszerű célok, milyen magaslatos feladat ezeknek a megvalósítása, milyen szép hivatás az ezek felé való törekvés.

De vajjon melyik cél felé tett akár csak egy lépést is az ujpesti ipartestület biztosa, elnöke, s előjárósága?

Egyik felé sem!

Az előjárósági ülések, a rendes és redkivüli közgyűlések csupa személyes torzalkodásokból állanak s a rend és az egyetértés, az összetartás oly nagy, hogy a járási főszolgabirónak, az egész járással nincs annyi dolga, mint az ujpesti ipartestülettel.

A felebbezések, a feljelentések, a fegyelmi vizsgálatok egész légiója virágozik abban a talajban, amelynek az

egyetértés s a rend talajának kellene lennie.

Az iparhatóságoknak, az iparosok közt fenntartandó rendre irányuló működését pedig akként támogatják, hogy illetéktelenül felülbírálják s kifogásolják a végzéseiket, nem veszik figyelembe se jóakaró tanácsaikat, se intéseiket.

Az iparosok érdekeinek az előmozdításáról s haladásra serkentéséről nagyon természetes az ilyen személyes veszekedések között árva szó sem lehet, aminthogy nincs is, mert hiszen manap Ujpesten minden szakmában több a kontár, az iparendélylyel nem bíró egyén, mint valaha volt; Ujpesti iparosnak a munkáját sehol és semmiféle kiállításon sem találjuk, s az ujpesti iparostanonczok kiállítása is az előző évekhez képest megdöbbentő hanyatlást mutatott.

De mégis látunk valamit! Látjuk azt, hogy az iparendélylyel bíró iparosnak nincs munkája, mert elhalászta az orra elől a kontárok; látjuk azt, hogy napról-napra nehezebben tud megélni, mert napról-napra több az adósága s nagyobb fölötte a „konkurrenc-kereskedők bőnyuzó hatalma.

Tökéletesen igaza van annak a régi iparosnak, aki azt írja egyik laptársunk legutóbbi számában, hogy a „gonosz” kezek egymásra uszították az ujpesti iparosokat, csak az kár, hogy rá nem mutatott ezekre a gonosz kezekre, ame-

TÁRCZA.

Az „Ujpesti Ev. Ref. Egyház” táncmulatsága.

(1899. évi július hó 8-án.)

A mulatság lefolyásáról közlöm Bigyi levelek hű másolatát. A level ered-tileg finom elefantescoutpapírra van írva lilaszínű tintával. Így szól:

„Kedves hugom, Jolan! Papánk a sok gondjai mellett sem felejtkezett meg abbeli ígeretéről, hogy engem a református nyári mulatságra elvisz. Én ugyan jobban szerettem volna, ha valami pápista mulatságra mentünk volna, de olyan mulatság, — amint a papa mondja, — mostanában nincs. A papa annyira kedves volt, hogy a mamát sem hagyta idehaza. Így aztán hármascskán, ugy este 9 óra körül, felültünk a villamosra, mely bennünket csakhamar a rákospalotai parkba röpitett. A parkba való bejáratnál Mady Lajos reform. lelkes ur fogadott bennünket, több református ur társaságában, a különböző lampionok pedig erős himbálódzásokkal látszottak bennünket üdvözölni, míg arezomat valaki megcsipte, valószínűleg afölötti örömeben, hogy a már letelepedett társaság számát szaporítani fogjuk. Később derült ki, — nem ugyan az egboltoztat, — hanem az a körülmény, hogy a lampionok himbálódzása nem annyira udvariassági tény, mint inkább a hatványozott fuvallattal való birkózás: sőt

az sem maradt titok, hogy az arezomat nem valaki, hanem valami csipte meg. Te persze azt hiszed, hogy valami Zephir. Oh nem! A der csipte meg. Ebből láthatod, hogy a szép fecheremre nem igen nagy szükségem volt, viszont a felső kabátom igen jó szolgálatot tett. A papa egyenesen oda vezetett bennünket, ahol Mady Lajos néni ült a Vilmás-kávat (aki neked pusztit küld). Olyan jól nézett ki, oly kedves volt a mosolya, hogy szinte repesett a szívem, mikor megcsókolt. Jömagam se lehettem utolsó lány, mert hamarosan körülfogtak a fiúk: ott röpködtek körülöttünk, mint virág körül a darázs. (Ezt a hasonlatot nem elbizakodottságból írom, hanem mert olvastam az egyik Testvér asztalan talált könyvből.) Mady Lajos, a jogász, aki eszembe juttatja azt a hosszú debreczeni diákok, akiről Jókai ír egyik elbeszéléseben, — Hedervári Lehel, a vezzett jogász, akiről eszembe jut Robinetti és Hoffer Miksa mernők, akiről eszembe jut az a nőta: »Illik rája rettenetes, hogy egy kicsit himlőhelyess», mondom, miud a hárman ott settenkedtek az asztalunknál, divatosan hajlongtak, mondtak rem nagyokat s amikor a cigány rágyujtott a csárdásra, mint a nagyapa a pipára, hívtak ropogtatni segíteni azt a csárdást, miután pedig én nem akartam segíteni ropogtatni a csárdást, mert en eddig csak cukrot ropogtattam, meg legfeljebb sóskiflit, kertek tőlem később egy tourt, csak egy iczike-piczike tourt. Mutatták is a mutató ujjakon, hogy ilyen piczicit no hát csak ilyen nagyon piczicit. Ez zavarba hozott, mert en nem tudtam, hogy mi is az a tour. Megkérdeztem a mamát, aki azt mondta, hogy a tour az, amit a papa e pilla-

natban cselekszik. Oda nézek, hát látom, hogy a papa Fekete Gedeon néniel czepperliz, azaz a karcu, világosszöke hajú néniel, amilyenekről azt olvastam az »Előkelő Világ» egyik novellájában, hogy »erdekes megjelenségű nő.» Amint így megtudtam, hogy a tour micsoda, annál erélyesebben utasítottam vissza a tánczosokat. Mert hiszen én meg nyilvánosan nem tánczoló, amit különben te is tudsz. Mindazonáltal nem lágitottak volna mellőlem, ha közelemben nem lett volna az Irma néni, a dr. Hedervári Einő felesége, a ki igazán cukros asszony, hozzá meg a bíró leánya is. Ropogtatta is a csárdást, csinálta is a tourokat helyeitem, meg a mama helyett, aki méltó mama hozzám, mert ő sem tánczol. Pedig, igazán mondom neked, Jolan, ha nagy lány leszek, mégis csak fogok tánczolni. Már ezuttal is kedvet kaptam Hedervári Böskétől, akiről azt mondják a fiúk: fess leány, jukker leány, a Mady Vilmától, a Homolay Irmától, a Baksay Malvintól, a liloutermelű Nagy Margittól, Csepessányi Bertától, Egyenessy Olgától, Delti Ernától, Pohl Emmától, Liebersberg Korneliától, Friedrich Annától, az Elsner nőverektől, a Janovics nőverektől, meg a többi sok nagy és kis lánytól. Ugy vettem észre, hogy az öreg Hedervári doktor bácsi is szeretne tánczolni, mert oda állt a terem közepére és kíváncsú szemekkel nézte a repülő párokat. Aztán mégsem tánczolt, valószínűleg azért, mert a doktor néni lebeszélte róla. Az asztalunktól északra ült Keleti Gusztáv anyakönyvvezető-helyettes bácsi Baksay Sándor anyakönyvvezető bácsival. Ezek a bácsik azért érdekeltek, mert minden leánynak, aki Ujpesten férjhez megy, előttük meg kell je-

lyek ott turkálnak az ipartestület ben-
sejében az ipartestületnek élén.

Tökéletesen igazuk van az újpesti
cipészeknek akkor, amidőn érde-
keik előmozdítására s az együtt műkö-
dés lehetővé tételére kíválnak, ha anya-
gilag nem is, de legalább erkölcsileg az
ipartestületből s külön társulatot ala-
kítanak.

A cipészeket követni fogják mások
is s az újpesti ipartestületen beteljesül-
nek nemsokára az írásnak ama szavai:
„a ház amely önmagában megbomlott:
elpusztul”, mert személyes, községi és
pártpolitikával egyetlenegy testületben
sem lehet a rendet s az egyetértést fenntartani, a közérdeket megvédeni, s a
haladást előmozdítani!

A hajó süllyed, s a süllyedő hajóból
mindenki igyekszik menekülni. * *

Felhívás a gyermekszereket nevében.

Nemzetközi gyermekvédő-kongresszus lesz
folyó évi szeptember hó 13-17. napjaiban
Budapesten. Édes hazánk vendégei lesznek a
világ emberbarátai és tudósai, akik eljönnek,
hogy velünk a múltak tapasztalatait megvit-
tatva, együttesen tanácskozzunk a módok fe-
leit, hogyan lehetne a jövő nemzedék cseme-
teit erőteljes szervezettel, nemesen gondolkodó,
munkás egyenekké nevelni. Be fogjuk nekik
mutatni azokat az eredményeket, amelyekel
hazánk az újjászületés rövid évtizedei alatt
elért, megismertetjük velük azokat az intéz-
ményeket, amelyekel az emberszeretet letési-
telt és meggyőzzük őket arról, hogy mi is
érezzük a gyermekvédelem szükségességét,
ismerjük annak módjait és sem gondolkozá-
sunk, sem aldozatokhozunk nem hiányzik,
hogy a művelt nyugat elismerést e teren is
kiérdemeljük. De hogy e kongresszuson méltó-
kép bemutatassuk hazánk gyermekügyét, az
egész ország nemesen érző nőnek és férfiak-
nak közreműködésére van szükségünk. Kell,
hogy számszerűleg is dokumentáljuk, hogy a
gyermekvédelem fontosságától áthatva, a
jövő nemzedék sorsa iránt nem egyesek, de
az egész ország szíve együtt érez és hogy a
javítás eszközeinek megszerzéséhez az egész
ország kezét fog s egygyé tömörítve, vállalt
munkássággal igyekszik bebizonyítani,
hogy nem ismer fontosabb kérdést, nemesebb
feladatot, mint amely az államfenntartó utódok

lenniök. Azert nem is igen törődtek velünk
Csepesányi Béla gyógyszerész bácsival egy-
gyütt, aki iparkodott a két bacsit meggyőzni
arról, hogy mily pompás dolog az új közseg-
házat a templomterre építeni. Helye dolgok-
ról beszélgethettek a Kovács-Nagy doktor
bácsiek s Vikár István ügyvéd bácsival, mert
elénk gesztikuláltak. Greizinger István, Kiss
Béla és Földes Karoly iskola-igazgató bácsik
pedig a Lujza nemiséget tárgyaltak. Schiben
a következő hölgyeket sikerült feljegyez-
nem meg a már említettek kivül: dr. Kovács
Nagy Lajosné, Baksay Sándorné, Szel Manoné,
dr. Hoffo Arthurné, dr. Vaday Lászlóné, Csep-
csányi Beláné, Földes Karolyiné, Kiss Beláné,
dr. Koós Gaborné, Greizinger Istvánné, Vikár
Istvánné, Homolay Gusztávné, Egyenység O.-né,
Konyha Gezáné, Deltl Pálné, Gutkopf György-
né, Józsa Danisziné, Staudinger Józsefné, Ja-
novits Gyuláné, Toth Imrené, Zieglerné és
meg sokan mások. Ha meg megírom, hogy a
czigany elég jó volt, a táncsterem pedig kör-
rülbeül úgy volt kivilágítva, mint nálunk a
záróban a hálóterem szokott kivilágítva
lenni, akkor megfelelő képet alkothatsz ma-
gadnak a mulatságról, ahonnan a hajnali
órákban tartunk haza. Páh! Csókollak a pa-
pával és mamával együtt. Bigyi s. k.

A levelet azzal kell kiegészítenem, hogy a
mulatságon jelen volt Zsoldos János főjegyző-
zónk neje is s ugyanekkor nem hallgathatom
el, hogy a mulatság mögöttele maradt az előző
évi, ev. ref. mulatságoknak. Okát részben a
rendezőség lanyhább tevékenységének, más-
részt a szeszelyes időjárásnak kell betudni.
Az anyagi siker azonban ezuttal is kielegitő.

Krix-Krax.

testi és szellemi epségét van hivatva előmoz-
dítani. Bizalommal fordulunk hazánk minden
emberbarátjához, minden egyesülethez,
minden polgárhoz s kérjük, hogy e célra
velünk egyesüljön; nyújtson támogatást erkölcsileg és anyagiilag, hogy tudókló fey-
ben mutathassuk be ember-szeretetünk nagy-
ságát, mely bennünket a kulturállamok
szírvonalára emel. A kongresszus részveteli
díja egyenként csak 5 forint. Működő tani-
lókna és nevelőknek, valamint tanintezetek-
nek pedig 2 frt 50 kr. Oly csekély összeg,
melynek egyedül a kongresszus naplója, mely
körülbeül 50 ivnyi terjedelmű s a gyermek-
ügyre vonatkozó nagyfontosságú közleme-
nyeknek valódi kincsára lesz, teljes egyener-
teket kepezi. Ezenkívül gondoskodni fog a
rendező-bizottság arról is, hogy a kongresszu-
son résztvevők mindegyike részesüljön az ily
alkalmakkor szokásos kedvezményekben, a
minők vasúti és hajozási díjmerseklesek,
kedvezményes részvétel a kirándulásokban,
kiállítás megtekintésében s más tarsas össze-
jövetelekben. — mindenekfelett pedig gon-
doskodik egyes, a kongresszus céljaival
összeköttetésben álló becses nyomtatványok
kezbesítéséről. Mindezekről a kongresszus
ertesítője fogja a beiratkozott tagokat részle-
tesen tudósítani, mely ertesítőnek ezenül
megjelenő számaít minden tag megjelenés-
után azonnal megkapja. A tagsági díjak a
bizottság penztárhozhoz: dr. Szabó József
urhoz (Bpest, VII., Erzsébet-körül 1. sz.) küld-
endőek be, másnemű ügyekben pedig a kon-
gresszusi iroda vezetője: Scherer István ur
(Bpest, VIII., József-körül 43. sz.) ad felvilá-
gosítást. Hiszünk és reméljük, hogy hazánk
művelt közönsége, hatóságai és egyetel tö-
megesen csatlakoznak hozzánk. A gyermek-
védelem és a gyermekszereket nemese eszméje
nem egyen feladat, ezeknek kell közremű-
ködni, hogy biztosan rakhassuk le a szebb
jövő alapját, melynek munkásai a megmen-
tendő gyermekek lesznek. A kongresszus-
előkészítő-bizottság nevében: Rakovszky Ist-
ván, elnök, Graf Teleki Geza, az igazgatóság
elnöke, Hegedüs Sándorné, az ünnepély ren-
dő-bizottság elnöke, Baró Malcoms Jero-
mosné, a jötekonysági szakosztály elnöke, Dr.
Bokai János, az orvosi szakosztály elnöke, Dr.
Szekely Ferenc, a jogi szakosztály elnöke,
Dr. Katona Béla, az igazgatóság ügyvivő el-
nöke, Dr. Kovács Gyula, a kiállítás bizottság
elnöke, Pelerly Sándor, a paedagogiai szak-
osztály elnöke, Rákosi Jenő, az irodalmi szak-
osztály elnöke, Gr. Teleki Geza, az emberbar-
rati szakosztály elnöke, Scherer István, titkar.

H I R E K.

— Küldöttség a belügyminiszternél
Huszonkettien valának ók, kik dr. Mesáros
Károly vezetése alatt a belügyminiszter elé
járulának s a Pótz Mihály és társai fellebbe-
zését átnyújtották. A fellebbezésben csak any-
nyit kívánnak, hogy az alispánuma határozatát,
melyvel a közseg-ház építésére vonatkozó s a
vallalkozóval kötött szerződést jóváhagyta,
változtassa meg s a közseg-ház építési ügyét
tárgyi határozathozatal vezeti az illetékes
közsegi képviselőtestülethez utalítsa vissza.
Igazán, naiv kívánság. Hiszen meg akkor is,
ha az a belügyminiszter megegyeztet provó-
kálna a képviselőtestület tárgyi határozatát,
ez a tárgyi határozat bizonyára szinten 36
igennel hozatnék meg 4, legfeljebb 5 nem el-
lenében. Am eltekintve ettől, a belügyminisz-
ter amint a fellebbezést átnyújtó küldöttségnek
mondá, az audiatus et altera pars elvenél
fogva már meghaligatta az ellentelt is, meg-
kapta ebben az ügyben a jelentést s rövid
idő múlva ervenyt fog szerezni a jognak és a
törvényeknek és a közseg-háza amerikai gyor-
sasággal épül tovább, mert jövő év május 1-én
az összes bolthelyiségeket már elfoglalják a
berlők.

— Hölgyküldöttség a közoktatásügyi mi-
niszternél. Újpesti hölgyei mintegy százhu-
szan, küldöttségileg jelentek meg f. hó 6-án
Wlassics közoktatásügyi miniszternél. A hölgy-
küldöttség azon kérelmet, hogy az áthelyezett
Gallauner Lujza polg. leányiskolai igazgatót
helyezze vissza újpesti állásába, özvegy Papp
Imrené tolmácsolta s a miniszter sajnálkozva
jelentette ki, hogy a megszokott udvariasságot
meg kell tagadnia, mert az újpesti állami polg.
leányiskolának ferfi kezek vezetésére van
szüksége s Gallauner Lujza utódját már ki is

nevezte. Egyebbirant nincs kizárva, hogy
Gallauner Lujza meg igazgatóhelyettes ne
lehessen Újpesten.

— Új segedlekesz. Begyato Gyula róm.
kath. segedlekesz a megyei püspök által Fel-
egyházaról Újpestre helyeztetett at.

— Az újpesti járásbíróság. Az igazságügy-
miniszter Újpesten a pestvidéki törvényszek
keretébe illesztette be, Seyfried József, a pest-
vidéki törvényszek elnöke a mult heten már
kint is járt Újpesten s megnézte az elhelye-
zendő járásbírószág számára felajánlott helyi-
ségeket. Tudomásunk szerint az újpesti járás-
bírószág jövő évi május hó 1-én kezd meg
működését s helyiségeit a most épülő közseg-
házban rendezik be, ennek következtében a
közseg egy újabb 3000 frtos tehertől szabadul
meg, miután ennyivel kellene Újpesten a já-
rásbírószági helyiségek berleti összegéhez jár-
tulnia.

— A ki szereti az ellenteteket. Eddig csak
arról volt a lelek buvárainak tudomásuk, hogy
az asszonyok szeretik az ellenteteket. Ma már
ha Kant, Hegel, Fichte elne, azt is följegyez-
hetne, hogy Pótz Mihály közs. képv. is szereti.
Pótz Mihály és társai ugyanis egy fellebbezést
adtak be a belügyminiszterhez, amelyben azt
kerik, hogy ne engedje a templom-teret az új
közseg-házának épületével beépíteni, mert
az a ter a többek között piacster, ahonnan az
elárusítokat nem szabad kiszorítani. A mult
vasárnap pedig ugyanez a Pótz Mihály ur
azert szidta az előjáróságot és a piaci biz-
tost, hogy miért nem küldi a vidéki elárusi-
tókát a Szena-terre? A Szena-teren persze
Pótz Mihály urnak koresmai üzlete van, az
előjáróság s a piaci biztos pedig azert hagyta
az összes elárusítokat és koczikat a templom-
teren, hogy bebizonyítsa, miszerint a temp-
lom-teren — daczara annak, hogy az épülő
közseg-ház területet bekerítették s a közhas-
ználatól elvonták. — meg a vasárnap nagy
látogatottság alkalmával is, nemcsak hogy
kenyelmesen elfer a piac, illetőleg az eláru-
sítók tömege, hanem meg elegendő hely is
marad vagy 300 kocsi számára.

— Zászlófelavatás. A «Nandor» I-ső új-
pesti munkás betegsegélyző- és temetkezési
egylet f. évi július hó 23-án özv. Schöenichen
Terez urnó, mint zászlóanya vedőkösege alatt,
a Colosseum összes termeiben, az egytel fenn-
állásának 30-ik éve alkalmából az első zászló
pótlására zászlófelavatási ünnepélyi tart. Az
ünnepélyen az »Újpesti Dalkör« szivesseghől
működik közre. Rossz idő esetén a felavatási
ünnepély 14 nap múlva tartatik meg. A zászló-
felavatási ünnepély sorrendje a következő:
1. július hó 23-án, az ünnepély napján reggel
6 órakor ebresztő. 2. Fel 8 orától 9 óráig gyű-
lekezés az egytel helyiségben (Lőrincz- és
Lilium-uteza sarok, Gersabek-féle vendéglő).
3. Fel 10 órakor küldöttség menesztes
Schöenichen Terez urnó zászlóanyáért.
4. 10 órakor Schöenichen Terez urnó
ünnepélyes fogadtatása az egytel helyi-
ségben, az egytel elnöke által. 5. 10 órakor
felvonulás bevont zászlóval a róm. kath. temp-
lom elé zeneszóval. 6. Azután ünnepélyes fel-
avatás és az összes felekezeti jelkesz urak
által a zászló megadatik. — az ünnepélyes
felavató beszédet Brankovics György szer-
kesztő ur mondja el. 7. A szekek beverese a
zászlórudda a megállapított sorrendben. 8.
d. u. 3 órakor a szekek folytatólagos beverese
a Colosseum helyiségében. Az ünnepély nap-
ján netalan be nem vert zászló az következő
vasárnapokon d. u. 2-őt 5-ig is beverhetők
az egytel helyiségben. 9. Este 8 órakor ked-
lyes estély az »Újpesti Dalkör« szives közre-
működésével, táncvígalmmal egybekötve.
Belepti-díj személyenként 40 kr. A felavatási
ünnepély esti mulatságára az e célra külön
kiadott jegyek jogosítanak fel részvételre.

— Fellebbezés. Az ipartestület f. hó 25-ki
rendkívüli közgyűlésének alapszabálmódó-
sító határozatát tényleg megfellebbezték
Mauk és társai, száma nevez kilencz ipar-
testületi tag. A terjedelmes fellebbezésben
nemcsak a közgyűlési határozat megsemmi-
sítését, hanem fegyelmi vizsgálatot is kérnek
Csepreghy Pál ipartestületi biztos, Farmathy
ipartestületi elnök és Gasperek ipartestületi
tag ellen.

— Az a bizonyos dánszag. Egyik lap-
sunk tudósítója a m. hó 28-iki folytatólagos
képviselőtestületi üléséről irt közleményében
azt írja, hogy: »Zsoldos János jegyző az öt

lúskön-bokron feltétlenül követő többséget már (3 óránál) jóval előbbre berendelte úgy, hogy a pontban 3 órakor megjelent képviselőtestületi tagok bámulva látták, hogy a napirendre kitűzött legfontosabb ügyeket u. m. Fischer István állásaitól felfüggesztett községi irnok helyettesítését, a járási munkaerő szervezését, valamint a községi árvaház vétele ügyében hozott képviselőtestületi határozat meghozatalánál elkövetett formahiba helyrehozatalát a napirendről egyszerűen levették s boldogabb időkre halasztották és hogy ez ügyek a — mondják — szerint »egy kissé dankszagok s csupa kimeleltből vonták el azokat a képviselőtestület ellenzéki tagjainak orra elől.« Laptársunknak ajánljuk, hogy megbízhatóbb tudósítót küldjön jövőben a képviselőtestület közgyűléseire, mert először a közgyűlést f. h. 28-an öt percczel három óra után nyitotta meg Lindt János bitó s az ellenzéki képviselő urak, számára nézve 4-en, huszonöt percczel három óra után léptek be a közgyűlési terembe, e húsz perc alatt pedig nem történt semmi más, minthogy az árvaház vételére vonatkozó ügy Dr. Kiss Sándor indítványára első pontként tárgyalatott s nemcsak hogy boldogabb időkre nem halasztott, hanem a f. é. szeptemberi közgyűlés napirendjére tűzött ki; másodsor a Fischer István irnok helyettesítése szükségtelemé vált, mintán időközben alispáni végzéssel visszahelyeztetett, eddigi helyette ének Lukács Imrénék azonban a közgyűlés a fizetési különbözetet megszavazta; harmadsor a járási munkaerő szervezéséhez a közgyűlés egyhangulag 300 frt hozzájárulási összeget szavazott meg, azt azonban a szintén későbbben érkező Wolfner Tivadar képviselő megfellebbezte; negyedsor Zsoldos János jegyző nemcsak hogy el nem vonja a dankszagokat az ellenzéki képviselők orra elől, sőt ellenkezőleg, örvend annak, ha végig élvezik, de még jobban örvendene, ha minden laptudósító tárgyilagossá s az igazságnak megfelelő tudósításokat írna a községi képviselőtestületi közgyűlésekről.

— **Petőfi emléke.** Ötven éve lesz e hónap 31-én, hogy a segesvári csataterén kozák paripák patái alatt kilehelte lelkét a legnagyobb magyar költő. Sirja nincs, de a nemzet szívében van eltemetve s ott örökké él az emléke. Annak a szomorú napnak az ötvenedik évfordulóján, Ujpesten a »Közművelődési Kör« fog Petőfi-emlékkünnepet rendezni.

— **Népesedési mozgalom.** Az ujpesti alpolgármesteri hivatalban f. évi június havában 155 születési, 93 halálozási eset jegyeztetett be. Polgári házasságot kötött 26 pár, ezek között egy felekezeten kívüli.

— **Nyári táncvizsga.** »A rakospalotai Kaszinó-egyesület« f. é. július hó 15-én a parkvendéglő összes helyiségeiben nyári táncvizsgát rendez. A vizsga kezdete este 8 órakor. Belepő díj: személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona.

— **Az »Ujpesti izr. nőegylet« által június hó 29-én saját leányárvaháza javára rendezett népnépegyesületi alkalmával a következő felülfizetések történtek: Leiner Samu 1 frt 50 kr., Nadel Gusztáv 1 frt, Waldapfel Fülöp 50 kr., Gallauer nővérek 5 frt, Wolfner Tivadar 2 frt, Szerényi Kázmér 1 frt, Sonnenfeld Miksa 10 kr., Schwartzschild Bertram 5 frt, Dr. Kálmán 2 frt, Kozma Farkas 1 frt, Török Mihály 2 frt 50 kr., Brantsch Lincz 5 frt, Rosenthal N. 50 kr., Klein Géza 50 kr. A nőegylet ezuttal is hálás köszönetét nyilvánítja mindazon hölgyeknek, kik mint elárulónők működtek, vagy más módon hozzájárultak a siker eléréséhez és pedig az »Ujpesti Társas Kör«-nek és az »Ujpesti Kerekpár Egyesület«-nek szíves közreműködésükért, valamint Szél Manó urnak, ki mint főrendező a népnépegyesületnek lelke volt. Végül mindazon uraknak, kik filléreikkel áldoztak a nemes cselé. A mulatság tiszta jövedelme 570 frt.**

— **Köszönetnyilvánítás.** Az »Ujpesti szállodások-, vendéglősök- és kocsmárosok-ipartársulata« 1899. évi május hó 25-én rendezett tavaszi mulatsága alkalmával a következő felülfizetések történtek: Az ujpesti szikvizgyár társulat 20 frt, Török Ignác 12 frt, Budapesti szállodások-ipartársulata 10 frt, Török Mihály, Szladek Antalné. — Kőbányai részvény-szövetkezet — 10—10 frt, Dorner Nándor, Giszinger József, Somis francia cognagyár, Vikár István, Polák György, Rozinkovits Lajos, Mádé János, Máté Ambrus, Reisz Dávid, Feldmann József, Margrandner Friyges 5—5

frt, Palugyay Károly, Tóth Imre, Gombos Adolf, Podruzsik Ferencz, Weichardt József, Balogh Armin, Czibaluik Péter, Bliczner Károly, Pócz Mihály, Preszler Samu, Ujpesti ipartársulat, Gajdos Mihály, Wuttke Ferencz 3—3 frt, Glüek N., Bauer Sándor, Buday Sándor, Ihász György, Gerzsabek Nándor, Nándor-egylet: Herczog József, Illek Vincze, Hagenmacher sörfőzde, Édeskúthy József, Sathly Ernő, Roth Adolf, Durmits József, Lindt János, Czipauer János, Vass István 2—2 frt, Pinter Ferencz 1 frt 50 kr., Pollák Samu, Ráday Antal, Boda Aladár, Király Sándor, Roth Ignác, Kumsay Ferencz, Hermann Sándor, Múdviczky György, Horváth András, Guha Bertalan, Schwarcz David Cziegler József 1—1 frt, Kadlec József, Csörgői Lajos, Schlesinger Henrik, Schwarz Aurel 50—50 kr., Sámuel N. 25 kr. A szíves felülfizetőknek e helyen mond köszönetet az ipartársulat elnöksége.

— **A Budapesti közúti vaspálya társaságnak** f. é. május havában 304.502 frt 19 kr. bevétele volt. Az öszbevetel f. é. január hó 1-től május hó 30-ig 1.264.496 frt 46 kr., vagyis 169.789 frt krral több mint a múlt évben ugyanazon idő alatt.

— **Megtamadott levelhordó.** Berger Alajos levelhordót, f. hó 9-en délelőtt az ujpesti vasúti híd obudai oldalán két jól megteremt suhancz valószínűleg rablási szándékból megtamadta. A levelhordó, aki szerencséjére kerekpáron volt, gyorsan eliramodott. Az utonállokat a rendőrség mint rendesen, lassan bár de biztosan nyomozza.

— **Üdülőhely.** Akaszszanak Dezső Lajos barátunk nyakába, ha ebben az országban az ujpesti embereknek, vannak még eredetibb emberek! Pótz Mihály és felebbező társai most egyszerre üdülő helynek deklarálják az István-teret, amelynek egyik sarkára — azt mondják, — a kurtaeszű okoskodás — az új község házat akarja építeni. (Már építi is! szedő.) Ugyan kérem, látták harmincz év lefolyása alatt az István-teret Pótz Mihály urat, avagy felebbező társait csak egyetlen egyszer is üdülőni? Mi ugyan nappal az árucsarnok hölgyein s a palinkás-bodek urain kívül nem láttunk ott senkit, éjjel azonban meg lehet hogy valának többen, akik a templomkert padjain üdültek, de ezek rendelkezésére meg Pótz Mihály sem bocsátana ezt a teret. Ha Pótz Mihály és társai igazán üdülő akarnak, ott a szép és tanulságos István-telep, tessék oda sétálni, avagy tessék a kinstártól kieszközölni, hogy a Népszigetre díj nélkül léphessen az ujpesti ember. A Népszigetet úgy se kapott se az abszolút se a magyar kormánytól Ujpest közlege semmit. A fűszének legalább a nyelet terítsék meg. Ez is többet fog érni a felebbezősüknél.

— **Műdohány.** A műbor e szomorú korszakában a férfilelek meg vigaszt talál a dohányban, habár a trafik azon is sokat rontott s már nem eredeti szűz zamattal kerül a pipába, mint nagypipaju elődeinknek. Most azonban már műdohányt is tudnak készíteni. Amerikai újságok jelentik, hogy Efros Karoly new-yerseyi lakos oly anyagot talált fel, mely a dohányt tökéletesen pótolja s a melynek előállításra tiszerte olc-obb, mit a természet által. Efros ur már ki is vette szabadalmát ördögös találmányára s így el lehetünk rá készülni, hogy nem sokára kávéházaink műdohányfüsttel fognak megtelni.

— **Egy ujpesti ember kalandja Konstantinápolyban.** Varju Samuel rezműves, ki Ujpesten a Tavasz-utca 38. szám alatt lakik f. é. május hó 20-án külföldi utlevelet váltott s azt a budapesti török konzullal és láttamoztatta, mert Kazanlikba, s onnan Konstantinápolyba kellett mint egy Kelet-Ruméliai szeszgyár szerelő munkásának utaznia, június 20-ig Karanbikban maradt s június 23-an reggel Konstantinápolyba érkezett, de alig szállott le a vonatról, letartóztatták s a rendőrségre kísérték. Hiába mondta, hogy utlevele rendben van, bezárták egy szűk, piszkos cselébe. Mondta, hogy vezessek az osztrák-magyar konzul elé, de kereset nem hallgatták meg. Deután kihallgatták, aztán kijelentették neki, hogy elkísérik a konzulhoz. De bizony nem oda vezettek, hanem egy másik fogházba. Este het órakor végre egy rendőrrel elmehtett az osztrák-magyar konzulátusra. A konzul ur megkérdezte, mi a baja, a mire elmondotta sérelmét. Hja, ez mindenkivel megtör-

tenhetik, szívt nevetre a konzul. Hisz akkor akár utlevel nélkül is jöhettem volna, nem jártam volna rosszabbul, felelte neki Varju. Az ujpesti rezműves végre mégis visszakapta szabadságát, de elégtelt nem szerzett neki a konzul. E helyett csak gunyolódást tapasztalt részéről. Ha osztrák polgárról lett volna szó, talán majd intézkedett volna, de a magyar ember sorsát külföldön csak a boldog Isten bírja.

IRODALOM.

A legolcsóbb politikai napilap a »Reggeli Ujság«, mely naponként 8 oldal terjedelemben jelenik meg és ára (videkre küldve): 1 hónapra 1 korona, 3 hónapra 3 korona. A »Reggeli Ujság« politikai érte-ülései a legjobb forrásból származnak, táviratai a legújabbak, napi hírei a legfrissebbek. Kifünő regényt és érdekes tárczát közöl és egyeb-rovatai is érdekesen vannak megszerkesztve. A »Reggeli Ujság« előfizetői ingyen kapják a »Magyar nép« című képes hetilapot. A »Reggeli Ujság« főcélja az, hogy a magyar család anyagi érdekeit és megélhetését mindenképen előmozdítsa. Hogy ezt a célját gyakorlati uton mozdítsa elő, egy nagyszabású fogyasztási cikkekkel szállító vállalatot alapított. Budapest, József-körút 19. szám alatti helyiségekben orias raktarakat rendezett be. Első kezéből, nagyban vásárolja a fogyasztási cikkekkel és csakis elsőrendű, primissima árut ad el olc-sóbban, mint bármely más fővárosi kereskedő. A »Reggeli Ujság« fogyasztási cikkekkel szállító vállalatnál megrendelhető: mindenféle fűszer, kávé, thea, csokoláde, rizs, gyertya, szappan, keményítő, cognac, rum, likőrök, hentesárak, asztali- és palackbor, sör palackokban, liszt, teszta, szen, savanyúvíz, keserűvíz, gőpóraj, kecsikenő, zsakok, ponyvak és minden egyéb háztartási és gazdasági cikkek. Mindezekről részletes árjegyzéket minden kedden küld a »Reggeli Ujság« előfizetőinek, kivanatra azonban másnak is ingyen és bérmentve. Csomagolást nem számít. Előfizetési pénzek a »Reggeli Ujság« kiadóhivatalába Budapest, József-körút 19., megrendelések a »Reggeli Ujság« fogyasztási vállalatához, Budapest, József-körút 19. sz. alá intézendők.

Mit kívannak a hölgyek leginkább? Ezt a kérdést sokan vitatták már, de kielégítő feleletet nem tudtak még adni rá a bőlcsék. Ennek tanulmányozása vegtől megfordult egy tudós több városban s ott elamulva hallotta kérdésére feleletül: azt kívánom leginkább, hogy a férjem (atyám, testvérem stb.) fizessen továbbra is elő a »Képes C aládi Lapok« című illusztrált szepirodalmi heti lapra. Csodálkozva kerdezte mindenkitől, hogy miért kívánja ezt leginkább s a felelet mindig egybehangzó volt: mert ez a legjobb, legerdekesebb és legszebb illusztrált szepirodalmi heti lap s mert egyuttal a legolcsóbb is: egy évre 6 frt, fele évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Bpsten, VI. Szondy-utca 11. sz.

Szerkesztői üzenetek.

Czipauer János urnak helyben. Uraságod az »Ujpesti Hírlap« f. é. 16-ik számában, a »Közönség Köréből« című rovatban azt kegyeskedik állítani lapunkról a »Közérdek«-ről, hogy »felre beszél« s »nem mond igazat!« Ugyan miért méltóztatott becses hangját ennyire megerőltetni? Talán égett a háza? Mar bocsánat, kalapot emelünk Ön előtt, mint tisztességes szakmáját kifünően értő derek iparos előtt, de annak a megítélésére, hogy mit tud és mit nem tud a »Közérdek«: ép oly kevéssé tartjuk Önt illetékesnek, mint ahogy a szónoklásban, a vitatanban, az írásban, a polemikában mások értelmi képességének s szellemi tulajdonságainak a megbírálásában nem tartjuk Önt tekintélynek. Hogy Ön mit beszél és mit tesz magánkörben, azt persze a »Közérdek« nem tudja s nincs is hozzá semmi köze, de azt már igen is tudja, hogy a községi képviselőtestület 1898. évi október hó 21-ki közgyűlésén Önt is beválasztották abba a küldött-ségbe, amelynek feladata volt Wolfner Tivadar országos képviselőt rábírn, hogy a község ház építő-bizottsági tag-ságról, illetőleg elnökségről való lemondását vonja vissza. Ön ezen a közgyűlésen jelen volt s megválasztása és kiküldetése ellen nem tiltakozott. A »Közérdek« tudja továbbá azt is, hogy a községi képviselőtestületnek 1898. évi november hó 25-én tartott közgyűlésén, midőn a község ház építő-bizottság 3 taggal kibővítettett és Zsoldos János jegyző Illek Vinczét, dr. Hédevári Somát és Ladányi Zsigmondot hozta javaslatba, Mádé Lajos képviselő az Ön nevént hangoztatta, mire Zsoldos kijelente, hogy szívesen javasolná Czipauer urat is beválasztani a község ház építő-bizottságba, de úgy hiszi, hogy szintén pályázn fog a község ház építésére s ennek nem akarja útját vágni. Erre Ön

Czipauer ur nemcsak hogy nem tiltakozott az építőbizottság működése s a község ház építése ellen, hanem a közgyűlés előtt kijelentette, hogy igenis pályázni szándékozik s így nem lehet az építőbizottság tagja. Vegre tudja a „Közérdek” azt is, hogy a pályázati feltételeket s a község ház terveket *Őn személyesen* tanulmányozta nem egyszer a község házánál, a pályázatban részt vett s a biztosítékot letette. Hogy a „Közérdek” ezen tényekkel szemben nagyon furcsának találta a f. é. június hó 28-ki köz. képviselőtestületi közgyűlésen tett azon kijelentését, hogy nem emlékszik, hogy az építkezésre vonatkozólag 1897 óta történt volna valami, hogy az építőbizottság működése jogtalan s így a község házát ott azon a helyen nem szabad felépíteni s azt lefoglalni bontani; — hogy ez utóbbi nyilatkozatai furcsa színben tüntették fel az Őn pályázatát s a község ház építésére benyújtott ajánlatát: az természetes következménye azon ellentétnek, mely az Őn előbbi beszédei és utóbbi tettei, utóbbi tettei és előbbi beszédei között létezik. Ezt a furcsaságot fokozza még azon állítása, hogy a pályázatban nem vett személyesen részt, hanem a munkára Czipauer János és Fia cég — Bachmann József építőmesterral együtt tett ajánlatot. Ugyan mért nem kér erre a kereskedelmi világra nagyon fontos kibuvóra-szabadalmat? Hiszen eszerint Őn ha együtt van valakivel, nincs ott személyesen s azt a belügyminiszterhez benyújtott felebbezést, amelyet együtt írt alá ellenzéki társaival, nem írta alá személyesen s ha hárman együtt írják alá egy váltót, akkor az Őn aláírása Őnre nézve nem kötelező! Ez igazán olyan nagyserű, hogy ebből tisztán megítélheti mindenki, ki az aki félre beszél s aki nem mond igazat!

CSARNOK. A dicsekvés.

— Csevegés. —
Brankovics Györgytől.

A dicsekvés, a nagyzas hóbortja a legelterjedtebb belegség.

Mindent nagyítani, mindent túlozni ez a kor jelszava.

Csalódatos, de igaz, az emberiség bölcsőjétől a mai napig egyetlen egy században sem volt a képzeleti kepekben oly bő az áldás, mint éppen most, materialisztikus napjaiban.

Bizonyos emberek mindig csodákat hajhásznak s ha nem találják, megteremti öngyök. A sokszorozást kitűnően értik s korlátlanul alkalmazzák. Gombamód szaporodik náluk minden. Az eg minden éjjel szül számukra egy üstökös s ha két kopóval találkoztak a mezőn, megesküsznek rá, hogy egy farkat láttak.

Bizonyos emberek körül minden különleges, minden varázs-róval bír. Kaesáik: hattyúk s ók magok a teremtes tükely mintái, seki sem melleo arra, hogy saruk szíjját megoldja.

Ha kereskednek milliókat forgatnak, a legjobb portekát potom adják el s nem versenyezhet velök senki. Igaz, hogy üzleti összeköttetésben csak a legközelebbi szomszédokkal állanak, no de ez pusztán az utóbbiak iránti jóakarát s részvét kifolyása.

Ha gazdálkodnak csak műkedvelésből teszik, hogy megmutassák az együgyű parasztnak, miként kell az eke szarvat megfogni. A mit természetnek, az egytől egyig mind nagyszerű s éppen olyan egyedüli, eredeti felülmulhatatlan tünemény, mint a nemreg hozánk tevedt vándor állatsereglet, amelyben — sajnos — a czegegűl kiakasztott kepek voltak a legjobbak.

A szelhamosságnak azonban ez meg csak az egyik, a kisebbik része. A másikat, a nagyobbikat akkor zudítják a dicsekvők a nyakunkba, amikor szobhoz jutnak.

Mindig vastag betűkkel s felkiáltó jelek kíséretében beszélnek. «Látott már ilyen nagyszerű paripát? Ugy repül, mint a szél!» — «Nézze csak meg jól a tehenemet, nincsen párja az egész vidéken! Nézze csak mily kezesen csóválja a farkát, akár csak egy udvari dáma a slegjét!» — «Afiam, valóságos csodagyermek! Kitűnő fej! Hasonlít — mondja ön — az atyjához! Köszönöm a bókot, de sok igaz van benne, mert hát korán keljen, aki ujjat akar velem huzni!» Látott már ilyen óriás czukorrepát? Mit mond, a levelek megrágyva? Teved, ez egy egészen új faj, szelelő levelekkel, melyet maga a természet lyukaszt át, hogy a levegő ki s be járhasson a tövéig!» — «Látott már ilyen óriás számar-tóvíst? Valóságos diszpeldány, a schotlandi ember szörnyet halna örömeben, ha meglátná! A talaj kitűnőségéről tanuskodik ez! Tavali buzánk olyan nehéz volt, hogy minden kocsinak összetört a behordáskor. Szerencse, hogy feltalálták a cséplőgépet, emberi kéz soha se verte volna ki belőle a magot!»

Aki ilyen modorban szokott beszélni, annak mindegy, akár mily irányban pörög a

nyelve, amiről beszél, az vagy legnagyobb, legszebb, legcsodásabb, vagy legkisebb, legcsunyább, legborzalmasabb. Az ő lova, az ő fegyvere, az ő felesége, az ő kutyája, az ő terve: csupa csupa nincs mása.

Nevezetes, hogy a dicsekvő emberek közül egyik sem veszi észre polgártársai szánakozó mosolyát s Oczeánnak mondja a leveles látat még akkor is, amikor mindenki látja a tál fenekét. A dicsekvés álfénye ugy látszik hályogszülő.

Ha dicsekvő János barátom képviselő volna az összes adokat eltörölné, viskókból paloták épülnének, a víz borra változnék s a folyók lángba borulnának. De kár, hogy minden azon a gyatra «ha» szócskán fordul meg, s hogy ez a «ha» olyan széles árok, amelyet még eddig senki sem «birt átugrani!» Ha az ember annak a «ha»-nak a hátára ülhetne, egyenesen Eldorádba lovagolhatna. Egy kis «ha» segítségével az egész Budapestet egy csuporba lehetne szoritani!

Mily ostobaság! kiáltja valaki. Igaz, de felig sem oly nagy, mint a tizedrésze azon bárgyuságoknak, melyeket a dicsekvők világgá bocsátanak.

Uramfia, mi mindent nem vitt Dicsekvő véghez. A míg részt vett a közigazgatásban, addig minden jól ment, de mióta a magánéletbe vonult vissza, kiesett a nagy képből egy csavar s nemsokára halomra dől az egész alkotmány. Egy pillantása ezreket tett boldoggá, egy szava arannyal telít meg zsebeit. «Az ország moog, — kiáltja Dávid szavait idézve, a midőn szerény akar lenni, — de vállaim támogatják oszlopait!» és a büszkeségtől dagado kebel, csakhamar kevesli az öndicséret trombitáját, egy egész zenekart hangszerrrel, melyben — talán mondanom sem kell — négyszeresen képviseltetik a czintányér s a nagy dob.

Bizony-bizony, ha józan esszel nem áldotta volna meg az emberek egy részét a teremlő, még el is hinném, hogy Dicsekvő bácsi halála, koponya-mezővé változtatja a világot. Így azonban nem hiszem s csak annyit mondok, hogy a dicsekvők a legnagyobb hazugok.

Nono kérem, tegyék le a köveket, kenyer van a kezemben. Megengedem, hogy öntudatlanul hazudnak, mert annyit beszélnek, hogy elvegre magok is igaznak hiszik azt, amit mondanak. Sajnos, hogy a mesebeli beka is: ökörnök hitte magát s e hitteért szörnyen kilakolt. Megpukkadt.

A ki hasonló sorsban nem akar részesülni mindig valót mondjon, az igazból el ne vegyen, se hozza ne tegyen. A mint valaki kilencvenkilenc centiméternek kezd állítani a métert, meg nem áll, amíg egy centimétert méterre nem avat. A túlzás az igazság utjáról leterel s a görbe ösvényen haladó soha sem tudja hová jut. A kis hazugságot a nagytól csak egy hajszál választja el. A hol csepereg, ott többnyire esik is. Parányi valótlanságokból tengerre dagad a hazugság.

Az öndicsékvés rosz ajánlólevél. A saját labain járjon mindenki, de a saját dicsőségét ne énekelje meg senki.

Hossza nyelv rövid kez. Sok szó: üres beszéd. Sok beszéd: kevés tett. A sokat ugató kutya behuzza a farkát, amikor harapnia kellene. A sokat kodácsoló tyúk: keveset tojik. Mennél többet rőfög a disznó: annál soványabb A sokat bógó tehen: kevés tejet át. A dobnak csak azért nagy a hangja: mert üres. Jó bornak nem kell czege s ha valaki derék ember, észre veszik azt, ha nem is hord czedulát a hátán. Már az is bolond, aki dobra veri a mije van, hát még az, aki azzal dicsekszik a mije nincs. Ne vegye tehát senki rosz néven, ha azzal a régi mondással fejezem be elmefuttatásokat:

„A madarat tolláról,
A szamarat hangjáról
És az embert szaváról” . . .

ismerni meg legjobban.

NYILTTÉR.*

Tisztelt Uraim!

Ujpestnek huszonkét tekintélyes adófizető polgárától alakult küldöttség: miután színöröszinre látták a belügyminisztert és hallották az ő beszédjét: tekintsenek most már bele az igazság napjába, nem fognak tőle megvakulni s hallgassák meg Ujpest egy régi polgárának beszédjét is, egy régi polgárának, aki már távol

* E rovat alatt kőszöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

áll minden erdekkörtől, a nyugalom napjait élvezi, s a tényeket es az embereket a gyakorlati élet tapasztalatainak serpenyőjében mérlegeli!

Meglehet, hogy az én beszédem keserűbb lesz a belügyminiszter válaszával s a f. hó 6-án benyújtott felebbezésükre adandó végzésenél, de tulajdonítsák e keserűséget annak, hogy en 30 év alatt egymagam sokkal több adót fizetem s Ujpest humánus és kulturális céljaira — nem dicsek veséből, de az igazság kedvéért hozom fel — legalább is annyit áldoztam, mint önök huszonkét tekintélyes adófizető polgárok összesen es így jogom van nemcsak beszélni, hanem a keserű igazságot is bárkinek megmondani akkor, amikor azt látom, hogy községünk egészséges, modern fejlődését akadályozzák.

Tisztelt Uraim!

Ujpestnek három évtized óta az a legnagyobb szerencsétlensége, hogy csaknem minden esztendőben ide települ egy-egy olyan izgága, beketlen természetű ember, aki visszaél azzal a szabadsággal, amelyet itt e községben élvezhet s mielőtt községünk s intézményeink javára csak egy fillert is áldozott volna: minden áron vezerszerpöt akar játszani, minden áron nepszerű ohajt lenni, s hogy az lehessen, felkeresi a társadalom műveletlen vagy felművelt, de minden körülmények között önző és elégedetlen természetű embereket, ezeknek szónokol, ir, ezeket sugalmazza es vezeti, előbb csak titokban, később nyíltan, előbb csak magánérinkezes utján, később a koresmákban, körökben es testületekben.

Miután pedig legkevesebb veszedelemmel jár nálunk az, ha valaki a község vezérfeleit, a képviselő-testületet, az előljároságot, s a törvényhatóságokat szidja, ha ezeknek a működését kifogásolja es gyanusítja: nagyon természetes, hogy ehhez az olcsó eszközhöz folyamodik minden szerelmi vágyó izgága ember!

Hogy az ilyen ember a műveletlen es felműveltek köreiben hívókra es követőkre talál: azon senki sem fog — tehát én sem — csodálkozni, de hogy Ujpestnek huszonkét tekintélyes adófizető polgára, a róm kath. egyháztanácsnak, s az ev. reform. egyház presbiteriumának tagja, magát az ilyen emberrel azonosítja es egyénisegét, nevet mintegy áldozatul oda dobja: az igazán barmulathá ejt mindenkit es így engem is.

Tisztelt Uraim!

Ujpestnek huszonkét tekintélyes adófizető polgárai! Nagyon ingatag, nagyon posványos talaj lehet az, amelyből az Önök felebbezése, amelyet a község ház építése ellen a belügyminiszternek átnyújtottak, kicsirázott. Ingatag es posványos pedig azért, mert a felebbezés megindokolására, s a saját küldöttségük élére egy olyan tekintélyes ügyvédet tudtak csak Ujpest számos érdemes, vagyonos es igazán tekintélyes polgárai közül szerezní es állítani, aki a küldöttséget s a küldöttség által benyújtott felebbezést már eleve tönkre silányította es nemesak a mi szemünkben, hanem legyenek róla meggyőződve, a belügyminiszter szemében is komolyságotól megfosztotta.

Hogy ez a tekintélyes ügyvéd, névszerint dr. Mészáros Károly, valóban tekintélyes ügyvéd-e, azt Önök állítják s valószínűleg hiszik is, mert vezérökül választották, de én nem tudom s nem is hiszem: azt azonban igenis tudom, hogy Ujpest adóházjstromába még csak 1899-ben vetelet fel, hogy e község javára még egy krajczárt sem áldozott: azt is tudom, hogy őt, dr. Mészáros Károlyt a nyitrai királyi törvényssék 4085./1899. sz. a. több rendbeli sikasztás miatt vád alá helyezte.

Hogy a vád alapos-e, avagy alaptalan, annak az elbírálása nem tartozik hozzám, de az már megvan engedve nekem, hogy gratuláljak Önöknek Ujpest huszonkét tekintélyes adófizető polgárának ehhez a vezérhez es küldöttség vezetőhöz. A belügyminiszter, minden esetre nagyon megtisztelve érzi magát, hogy a törvény, jog es igazság kívánalmaira ily szónok ajkai utján figyelmeztettek őt.

Reánk Ujpestiekre nevez azonban nagyon szomorú, hogy a megye első tisztviselőjét, az aispánt ilyen ember vádolja a belügyminiszter előtt az ujpesti polgárok nevében törvénytelenességgel! De még szomorubb, hogy Ujpest adózó polgárai között — habár eleynyszó csekely számban is — követőkre talál!

Ujpest egy régi adófizető polgára.